

Трећи локални избори на Вождовцу били су више него занимљиви, али је питање колико се на основу њих могу доносити далекосежни закључци. Избори су показали неочекивано добар резултат напредњака Томислава Николића од 37 посто и значајну предност у односу на демократе Бориса Тадића и њихових 28 процената. Код оваквих резултата увек се поставља питање колико се они могу применити на евентуалне превремене парламентарне изборе. Сигурно је да свака општина има своју специфичност, али се ипак резултати ових избора не могу тако лако пренебрегнути како би то волели неки – пре свега они аналитичари и медији склони ДС-у и ЛДП-у који су прошли лошије но што су очекивали. У прилог тврдње да се ови локални избори могу узети као репер за парламентарне је и чињеница да је Вождовац општина која има и изузетно урбана насеља и руралније делове па на тај начин представља „Србију у малом“.

Оно што је у овим изборима од изузетног значаја је пораз демократа на „свом терену“ од напредњака, у београдској општини у којој владају више од деценије и где никад нису очекивали да би је могли изгубити. Важно је у свему овом да су демократе уложиле несразмерно велика средства у кампању и искористиле све предности владајуће странке у кампањи, па је утолико и њихов пораз много већи. Таква концентрација ресурса није могућа у ситуацији општих парламентарних избора, па стога постоји значајна вероватноћа да би у овом моменту и поред свих „белих шенгена“, „ССП-а“ и уопште медијско-политичке хегемоније они прошли лошије но на Вождовцу.

Дакле иако је опозиција прилично слаба, пасивна и подељена власт доживљава значајну ерозију ауторитета. Потрошио се еватореформски кредит, наде у боље сутра су остале негде уз пут, „шенген бели који срећу дели“ не значи толико колико су се европејци надали, дуг период власти је људе уверио да је демократски блок неспособан да уреди и модернизује земљу ма колико се бусао у „европејска прса“. На локалу – на пример Вождовцу – људи су сведоци више од деценије лоше, неспособне и корумпиране демократске власти и желе промене. У том погледу ово и није толико био глас за напредњаке већ више глас против досадашње очигледно лоше власти демократа.

Стога су ови избори изузетно значајни (без обзира у којој мери би се подударали са резултатима евентуалних парламентарних) као опомена за владајуће демократе да је почетак краја њихове доминације отпочео и опозицији да је могуће победити власт, ма колико формално и материјално изгледали свемоћна. Победе и порази се остварују пре свега у духовној сфери – у смислу снаге поверења, наде и ауторитета које имају

одређене идеје и људи који их представљају. Тако се и Милошевић чинио непобедивим пред крај владавине, иако је његов ауторитет брзо слабио због видљиве декаденције режима и отварао могућност релативно слабој и подељеној опозицији да га победи.

Могу режимски медији и аналитичари да ублажавају значај резултата или пак да нас убеђују како ово ипак није „пораз демократа“ – у то нико иоле упућен у политику не верује. Што је најзначајније, ангажовање свих расположивих средстава на изборима и лош резултат су у табору демократа изазвали озбиљну забринутост коју у медијима не показују. Тренд слабљења владајуће странке се чини опасним по њихов средњорочни опстанак на власти.

Уз то их забрињава и пад рејтинга ЛДП-а – јер ако би се то десило и на будућим парламентарним изборима то би им дефинитивно избило власт из руку. Кад странка Чеде Јовановића, која форсира свој „урбани“ имиџ, није прошла цензус у једној београдској општини онда чему да се нада на нивоу целе Србије? Из нервозне реакције врха ЛДП-а се може прочитати – како рече један њихов симпатизер – кад успешно прођемо на изборима заслужан је врх странке, а кад прођемо лоше криви су гласачи јер нису изашли у довољном броју. Иако се могао другачијом изборном тактиком и коалицијама остварити бољи резултат, остаје утисак пада рејтинга проевропских странака у моменту када смо добили, њима толико битан, „бели шенген“.

Осим резултата које су остварили демократе и напредњаци, на трећем месту је ДСС са „просечним резултатом“ који је остварен без великог напора, као и СПС са солидним „пролазним временом“. Оно што пада у очи је слаб резултат радикала, који осцилира од општине до општине, показујући да очигледно имају проблема да се позиционирају пре, вероватно релативно скорог, повратка Шешеља из Хага. На крају имамо и осредњи резултат Г17, који њима нити буди наду у лак прелазак цензуса нити им представља велики неуспех. Но оно што забрињава проверопски блок је тренд слабљења и поред великог ангажмана на овим „пробним“ изборима.

Поуке ових избора су да је „ера доминације демократа“ почела да пролази, а кад ће се десити и њихов одлазак са власти није лако прогнозировать јер су редовни парламентарни избори тек 2012. Како сада ситуација стоји они и нису мотивисани да расписују превремене изборе, осим ако унутар владе не дође до велике поделе око неког значајног питања попут уласка у НАТО (НАТО лобисти у влади су изузетно активни на том пољу). Када је релативно слаба и подељена опозиција, без медија и значајнијих финансијских ресурса успела да победи у једној од београдских општина и тако продре у „београдску тврђаву“ демократа, можемо се питати у каквој би незавидној ситуацији

Жути картон на Вождовцу

Пише: Бранко Радун
недеља, 13 децембар 2009 12:12

био режим да наспрам себе има уједињену и агилну опозицију која се идејама намеће као озбиљна алтернатива. Стога овај резултат опомиње власт да није довољно свакодневно папагајски понављати еврореформске фразе, али и показује опозицији како је активнијим ставом могуће победити владајући режим. Колико ће ко из овог вождовачког случаја извући поуке остаје да се види.

(Објављено у *Печату* бр. 93)